

ското нападение на Месемврия (1256 г.). Съ смъртта на Михаиловия приемникъ и братовчедъ Каломанъ II († 1258), династията Асѣновци угасва, а останалитѣ живи, прями и непрями нейни членове, прѣслѣдвани отъ Каломановия приемникъ Константинъ, избѣгватъ въ Византия, дѣто, като висши тамъ сановници, се чуватъ късно дори и слѣдъ падането на България<sup>1)</sup>. До колко династията Асѣновци е била популярна изъ народа се види отъ това, че начиная отъ Константина дори до послѣдния български царъ, тия отъ българскитѣ царе, които нѣмаха нищо общо съ Асѣновци, си прикачатъ систематически името Асѣнъ. Отъ тукъ нататкъ България прави агонични напѣни срѣщу наложително сгромолясване, душена отъ развратъ, самоизтрѣба и некадърностъ на водителитѣ си. Туй, което се е градѣло чрѣзъ мускулитѣ на селенията — истинския български народъ, се е срутвало отъ най-низкопробна амбиция, и отъ подкупното тѣсногрджие на царчета и болери. Отъ тукъ нататкъ ролята на България става най-посрѣдствена на Балканитѣ, и никой не се замислѣше за края. Злото имаше дълбоки корени, а провалата бѣ обща.

Още въ първитѣ години на Константинъ Тиховото царуване, Месемврия и Анхияло падатъ въ византийски ржцѣ<sup>2)</sup>. По-скоро, Константинъ е прѣдизвиквалъ, отколкото да е повикалъ идването на тагаритѣ, които, както пише Пахимеръ, опустошили въ това врѣме Тракия до такава степенъ, че „не останало тукъ земледѣлецъ“. Ако и Константинъ ведно съ татаритѣ да се е подвизавалъ срѣщу

<sup>1)</sup> Подробности въ хрониката на Мунтанеръ, дѣто единъ отъ Асѣновци се сродява съ Каталанитѣ. Ср. за Мануилъ Асѣнъ въ Кантакузенъ II. 69; за видната роль на Асѣновци въ визант. дворъ и за Андроникъ Асѣнъ, ib. II. 421; Паризо за Кантакузенъ, p. 174 sqv.; въ писмото на Филалфи (свидѣтель на 1453 г.) до *Ματθαίω Ἀσάνη*, отъ Миланъ, 1 мартъ 1441 г., па и това на Ж. Евгенико: τῷ Ἀσάνη въ Legrand Em., Cent dix lettres grecques, p. 47, 309 и т. н.

<sup>2)</sup> За прѣзимето Тихъ, ср. кръстно име въ Сливенъ Тихо, умалително Тихчо, вѣроятно съкратено отъ Тихомиръ. Съмнително е да бже прабългарско, ако и да се срѣща име Техъ, татарско или аланско, на вождъ който грабилъ Тракия въ 1325 г. Умалително отъ Тихо е още и Тишко (пакъ въ Сливенъ); ср. Тиха, има въ Котелъ и Тихолъ въ Тетевенъ.